

สรุปสาระสำคัญของประชาคมอาเซียน

❖ **ประชาคมอาเซียน (ASEAN: Association of South East Asian Nations)**

❖ **ที่มาและความสำคัญของประชาคมอาเซียน**

■ เดิมการจัดตั้งกลุ่มประเทศอาเซียน ในครั้งแรก มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้เกิดความร่วมมือเฉพาะในด้านเศรษฐกิจและสังคม เพราะแต่ละประเทศมีแนวคิดทางการเมืองที่แตกต่างกันอย่างมาก

■ การจัดตั้งขึ้นในวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ ณ วังสราญรมย์ ในกระทรวงการต่างประเทศ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีประเทศสมาชิกเริ่มแรก ๕ ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ต่อมา บรูไน ดารุสซาลามได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกในวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๗ เวียดนามได้เข้าร่วมเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๓๘ ลาวและพม่าเข้าร่วมเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๐ และกัมพูชาเมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๒ ปัจจุบัน **ประชาคมอาเซียน** จึงมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ (๒๕๑๐) บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา

■ มีประชากรรวมกันทั้งหมด 580 ล้านคน

■ ASEAN+3 หมายถึง ประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียน ร่วมกับประเทศจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี

■ ASEAN+6 ได้แก่ กลุ่มประเทศ ASEAN+3 และเพิ่มประเทศอินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ โดยมีการรวมตัวกันเพื่อเจรจาต่อรอง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการเจรจาทางการค้า โดยเกี่ยวข้องกับการยกเว้น ยกเลิก หรือลดภาษีระหว่างกลุ่มประเทศคู่ค้า

❖ **ประชาคมอาเซียน** มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม

❖ **คำขวัญของ ASEAN** คือ One Vision, One Identity, One Community (หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งเอกลักษณ์ หนึ่งประชาคม)

❖ ประชาคมอาเซียน มีความร่วมมือ ๓ ด้าน หรือ ๓ เสาหลัก (pillars) คือ

❖ สนธิสัญญาความสามัคคีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้มีการสรุปแนวทางของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ไว้จำนวน ๖ ข้อ ดังนี้

- ๑) ให้ความเคารพแก่เอกราช อำนาจอธิปไตย ความเท่าเทียม บูรณภาพแห่งดินแดน และเอกลักษณ์ของชาติสมาชิกทั้งหมด
- ๒) รัฐสมาชิกแต่ละรัฐมีสิทธิที่จะปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอก การรุกราน ดินแดนและการบังคับขู่เข็ญ
- ๓) จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจการภายในของรัฐสมาชิกอื่น ๆ
- ๔) ยอมรับในความแตกต่างระหว่างกัน หรือแก้ปัญหาระหว่างกันอย่างสันติ
- ๕) ประณามหรือไม่ยอมรับการคุกคามหรือการใช้กำลัง

๖) ให้ความร่วมมือระหว่างกันอย่างมีประสิทธิภาพ

❖ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC)

๑. วัตถุประสงค์ เพื่อที่จะให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ได้ โดย

- มุ่งให้เกิดการไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และการลดปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- มุ่งที่จะจัดตั้งให้อาเซียนเป็นตลาดเดียวและเป็นฐานการผลิต (single market and production base) โดยจะริเริ่มกลไกและมาตรการใหม่ๆ ในการปฏิบัติตามข้อริเริ่มทางเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว
- ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV) เพื่อลดช่องว่างของระดับการพัฒนา และช่วยให้ประเทศเหล่านี้เข้าร่วมในกระบวนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน
- ส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายการเงินและเศรษฐกิจมหภาค ตลาดการเงิน และตลาดเงินทุน การประกันภัยและภาษีอากร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม กรอบความร่วมมือด้านกฎหมาย การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการยกระดับการศึกษาและการพัฒนาฝีมือ

๒. กลุ่มสินค้าและบริการนำร่องที่สำคัญ ที่จะเกิดการรวมกลุ่มกัน คือ สินค้าเกษตร / สินค้าประมง / ผลิตภัณฑ์ไม้ / ผลิตภัณฑ์ยาง / สิ่งทอ / ยานยนต์ / อิเล็กทรอนิกส์ / เทคโนโลยีสารสนเทศ (e-ASEAN) / การบริการด้านสุขภาพ, ท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ (การบิน) กำหนดให้ปี พ.ศ. 2558 เป็นปีที่เริ่มรวมตัวกันอย่างเป็นทางการ โดยผ่อนปรนให้กับประเทศ ลาว กัมพูชา พม่า และเวียดนาม

** ประเทศไทยได้รับมอบหมายให้ทำ Roadmap ทางด้านท่องเที่ยวและการขนส่งทางอากาศ (การบิน)

❖ บทบาทในการตั้งรับในการเข้าเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศ ไทย ได้แก่

- ข้าราชการเกือบทุกกระทรวง ทบวง กรม จะต้องเกี่ยวข้องกับเรื่องของอาเซียน มากยิ่งขึ้น จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ทันกับประเทศอาเซียนอื่น ๆ

- ระบบราชการไทยต้องทำงานให้ทันกับระบบราชการของประเทศอาเซียนอื่นๆ โดยต้องมีความรู้เพิ่มเติม และพื้นฐานการศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติงานของข้าราชการต้องมีมาตรฐานเพียงพอ
- การกระจายความรู้พื้นฐานเรื่องอาเซียนมากขึ้น ซึ่งรวมถึงข้อตกลงที่สำคัญ ๆ รวมทั้งวิถีทางของอาเซียน หรือ ASEAN way
- การศึกษาและให้ความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศสมาชิกอาเซียน ควรมีมากขึ้น
- การศึกษาและเรียนรู้ภาษาประเทศเพื่อนบ้านมากขึ้น
- การปรับเปลี่ยนทัศนคติ และ mentality ต่อประเทศเพื่อนบ้านให้เป็นเชิงบวกมากขึ้น
- การสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีความสำคัญกับประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมมองประเทศเพื่อนบ้านในเชิงบวก ไม่ใช่ศัตรู
- การศึกษาและเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางของอาเซียน
- ภาคราชการไทยต้องปรับปรุงประสิทธิภาพ
- การเพิ่มจำนวนข้าราชการที่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน
- การพัฒนาและจัดฝึกอบรมข้าราชการในเรื่องเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้เป็นระบบ
- การเพิ่มจำนวนและเครือข่ายวิทยากรที่สามารถให้ความรู้ในเรื่องอาเซียน
- การเพิ่มทักษะความสามารถในการสื่อสาร และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- การต้องมีการปรับทัศนคติของข้าราชการให้มองอาเซียนในเชิงบวก
- การพัฒนาข้าราชการให้มีทักษะ สมรรถนะ และทัศนคติที่เป็นสากล
- การที่ข้าราชการต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของไทย เพื่อสามารถเชื่อมโยงถึงความสำคัญของประชาคมอาเซียนต่อไทยได้
- การเพิ่มทักษะความสามารถในการสื่อสาร และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- การสร้างทักษะการเจรจาต่อรอง และกระบวนการทางการทูต
- การมีทักษะเฉพาะทาง เฉพาะตำแหน่งที่เชี่ยวชาญ
- การที่ข้าราชการมีความรู้เกี่ยวกับการทำงานข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural

Management)

- การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศอย่างมียุทธศาสตร์ และบูรณาการ

- การจัดตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องอาเซียนโดยตรงในกระทรวงต่างๆ

❖ บทบาทใน เชิงรุก ในการเข้าเป็นสมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทย ได้แก่

- การผลักดันและเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน เพื่อช่วยทำให้ไทยกลับมามีบทบาทนำในอาเซียนอีกครั้ง

- การที่ภาครัฐไทยเข้าไปมีบทบาทในการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

- การผลักดันให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง
